

Fra: Freddy Dovran <f.dovran@outlook.com>
Sendt: 11. november 2024 08:36
Til: oivind.ek@sd.dep.no; Weisheit-Vattekar Anders
Kopi: olag@opinion.no; anders.martinsen@uasnorway.no
Emne: Vs: Drone høring tilsv
Vedlegg: Høring drone.pdf

Du får ikke ofte e-post fra f.dovran@outlook.com. [Finn ut hvorfor dette er viktig](#)

Høring – innspill til arbeidet med
stortingsmelding om droner og ny
luftmobilitet

Kartleggingen av droneaktivitet—framtidig regelverk—høring

Modellfly

Jeg representerer kun meg selv i denne henvendelsen, men er aktiv i organiserte klubber og personlig utøver av modellfly. Jeg er tilsluttet NLF gjennom klubber og registrert i flydrone.no. Høringen som nå gjennomføres er hovedsakelig gjeldende begrepet droner - ubemannede luftfartøy i både offentlig og sivil tjeneste, men også brukt som ren hobbyvirksomhet (flygende kamera).

Utklipp fra høringen, pkt om modellfly:

Utviklingen på droneområdet går svært raskt. Droner benyttes til å utføre stadig mer komplekse oppgaver i samfunnet, og bruk av data innsamlet fra droner kan utløse store besparelser, for eksempel innen vedlikehold av bygningsmasse og infrastruktur, gjerne i kombinasjon med bruk av kunstig intelligens. Det er videre et stort antall privatpersoner i Norge som flyr droner for rekreasjon, inkludert hobbyformål som modellfly og fotografi. I tillegg har stadig flere turister med seg en drone når de besøker landet. Også innenfor «ny luftmobilitet» går utviklingen svært raskt. Ny luftmobilitet omfatter en rekke teknologier, systemer og luftfartøyer som sammen vil bidra til å forme fremtidens mobilitetsløsninger gjennom en ny type sikker, effektiv og bærekraftig lufttransport i både urbane områder, i distriktene samt på sokkelen. Dette inkluderer

Slutt-----

Begrunnelsen for høringen -- slik jeg leser den: «Det er behov for sterkere kontroll og regulering av droner, omfanget i bruk øker, skadepotensialet er stort».

Droner (over en viss størrelse) kan medbringe store mengder last/uønsket last, fotografering med kartlegginger og publiseringer, droner kan brukes uten visuell sikt/kontakt, og fungerer også ved bortfall av all kontakt med pilot (autonom), den kan programmeres til å gjøre selvstendig arbeid over store avstander, finner veien både til målet og hjem igjen, kollisjoner er en aktuell problemstilling, propelldrift (skadepotensialet er stort) f.eks ved landinger, både planlagte og også rene uhell. Det er mange muligheter for feil i droneverden som i utgangspunktet ikke gjelder modellfly i særlig grad. Droner på profesjonelle oppdrag skal også benyttes i nærheten av mennesker dyr og samfunnsinstallasjoner, og således helt motsatt av modellflyets retningslinjer for bruk.

Radiostyrte (RC) modellfly har eksistert siden 1960 tallet uten nevneverdige negative hendelser. Sikkerheten er høynet (fokus og informasjon), utstyret har blitt enda bedre og samfunnsproblemene er bokstavelig talt fraværende, også historisk. Det er ingen indikasjon på at bruken av modellfly er i utvikling som «farligere», eller endret bruk. Heller ikke teknologisk utvikling som gir grunnlag for å sammenligne modellfly med droner pr.idag.

Modellfly er lite sammenfallende med definisjonen «drone», og derfor ikke relevant å medta i samme høring for utforming av nytt regelverk!

«Modellfly» og RC generelt «radiostyrt control» er en stor aktivitet som utøves av millioner av mennesker verden rundt. I Norge er det mange utøvere, både i organiserte RC -klubber med betydelig deltagelse innen mange grener, men også helt privat bruk. RC omfatter i hovedsak modellfly-modellbil-modellbåt-fjernstyrte innretninger hovedsakelig til hobbybruk.

Aktiviteten modellfly utøves på mange plan, både med og uten framdriftsmotor, og må betegnes som samfunnsnyttig (ref; teknisk innsikt m.m.), men også som en skapende sosial hobby for yngre og eldre som likeverdige.

Det kjøpes ferdige prosjekter, det bygges/lages mye selv, og som hobby er det en unik blanding av teknologi, teknisk forståelse, og også det rent håndverksmessige som ofte utgjør 90% av tiden man bruker på å holde gjenstanden operativ (i lufta).

Generelt om modellfly:

- 99% medbringer ikke last som skal anvendes ved slipp/dropp eller tilsiktet skade
- 99% av modellfly medbringer ikke kamera eller annet overvåkningsutstyr
- 99% av modellfly styres visuelt hvor bevegelser/retning skjer proporsjonalt med håndbevegelser fra piloten. (Unntak eks gyro for stabilitetshjelp).
- 99% av modellfly kan ikke/vil ikke programmeres til å gå til bestemt område utenfor sikt fra pilot
- 99% av modellfly flys i «lave høyder» og er aldri (erfaringen) i konflikt med annen luftfart
- 99,9% av modellfly er IKKE droner
- Det er ikke rapportert tilfeller av alvorlige ulykker eller «nesten ulykker» i særlig omfang der konflikt med andre fartøyer er tema.

Om droneoperatør-bransje ønsker å fokusere modellfly som problem, vil jeg minne om at det er modellflygere som i framtiden vil ha den beste forutsetningen for å gå videre til å

bli dyktige droneoperatører. Pr i dag er modellfly og droner svært ulike i egenskaper og bruk, og det må regelverket baseres på.

Isolert sett vil droner i framtiden være både små og store fartøyer fra noen gram til hundrevis av kilo ++. De er helt avhengig av avanserte/automatiserte styresystemer, posisjonsutstyr, og man kan vel se konturen av lang utdanning og sertifikatordninger langt utover det vi har i dag. Modellfly (RC generelt), må ha regelverk begrunnet i en realistisk tilnærming og kunnskap, og ikke konstruksjoner basert på forhold som ikke eksisterer.

På bakgrunn av dette henstiller jeg beslutningstagere om å se den betydelige forskjellen mellom droner og modellfly, og at regelverket skal gjenspeile nettopp det.

 NORGES LUFTSPORTFORBUND

Klubb- og medlemsserviceSeksjoner

Luftsport / Nyheter / 2024 / Modellflyskolen på Follo er i gang!

Andre Sahagen er instruktør i Vingtor og hjelper Follo flyklubb med skoleflyging på Ski flyplass. Foto: Tommy Pedersen

Modellflyskolen på Follo er i gang!

Del saken

Follo flyklubb har satt i gang modellflyskole i samarbeid med Vingtor RC Club, Follo idrettsråd og NLF. På Ski flyplass kan barn og unge fra hele Follo lære seg å bygge og fly modellfly.

MVH

Freddy Dovran

Gaupeveien 15 1914 Ytre Enebakk

+47 95 18 51 69 f.dovran@outlook.com

Sendt til:

anders.weisheit-vattekar@sd.dep.no

anders.martinsen@uasnorway.no

oivind.ek@sd.dep.no

olag@opinion.no

Klipp fra UAS

Som leder for en bransjeorganisasjon må man forvente at mange har en mening om hvordan Martinsen utfører jobben sin – og hva organisasjonen prioriterer. Det anser 52-åringen som uproblematisk.

– Vi får mange henvendelser om vi kan hjelpe enkeltstående bedrifter med å løse et problem. Som hovedregel vil vi bistå de som en del av vår medlemsservice, men når vi engasjerer oss med full tyngde er det fordi vi vil løse et problem som gagner bransjen som helhet. Det er vår viktigste jobb.

– Men det er vel gjerne dine personlige vurderinger som ligger bak prioriteringene. Er det en utfordring?

– Vi har et veldig godt forankret arbeidende styre, som er gode og nødvendige sparringspartnere. Styremedlemmene har en unik kompetanse og bredde, blant annet som ledere i store industri- og teknologiselskaper. Så selv om det ofte er mitt navn som kommer ut, så er på ingen måte dette noe sololøp.

– Er det sånn at du av og til opplever at du står i skuddlinjen, fordi folk er uenige om hva de trenger fra UAS Norway?

– Det kan skje. Og det tenker jeg også er helt naturlig. Da er det viktig for oss å lytte til det. og høre hva folk mener at vi skal være. Kritikk tar jeg alltid imot. Organisasjonen har en strategi med langsiktige planer og veivalg, men det vil alltid være rom for å diskutere rundt dette.

